ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1949

Vyhlásené: 26.03.1949 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

75

Nariadenie ministra pôdohospodárstva

zo dňa 17. marca 1949,

ktorým sa vykonáva zákon o jednotných roľníckych družstvách.

Podľa § 6, ods. 3 a § 11, ods. 2 zákona zo dňa 23. februára 1949, č. 69 Sb., o jednotných pôdohospodárskych družstvách, nariaďujem:

§ 1
Základné ustanovenia.

(1) Jednotné pôdohospodárske družstvo (ďalej len „jednotné družstvo“) je ľudovým družstvom (§ 157 Ústavy), založeným podľa zákona č. 69/1949 Sb. (ďalej len „zákon“) na vykonávanie činnosti podľa § 2, ods. 1 zákona. Obvod pôsobnosti jednotného družstva je shodný s obvodom obce, pokiaľ Ministerstvo pôdohospodárstva po vypočutí Ústrednej rady družstiev nepovolí výnimku (§ 4 zákona).

(2) Družstvami, ktoré sa pretvoria, po prípade splynú v jednotné družstvo podľa § 6 zákona, sa rozumejú družstvá, zriadené podľa zákona zo dňa 9. apríla 1873, č. 70 r. z., o zárobkových a hospodárskych spoločenstvách alebo podľa zák. čl. XXXVII/1875, o obchodnom zákone, ktoré vyvíjajú niektorú činnosť, uvedenú v § 2, ods. 1 zákona a ktorých obvod pôsobnosti sa vzťahuje podľa stanov na obvod jednej obce. Ak vyžadujú to miestne pomery, môže Ministerstvo pôdohospodárstva po vypočutí Ústrednej rady družstiev povoliť výnimku.

§ 2
Ustavenie prípravného výboru.

(1) Prípravný výbor pre založenie jednotného družstva sa skladá z 5 až 10 členov, ktorí si zvolia na svojej prvej schôdzke predsedu a podpredsedu. Predseda (podpredseda) je povinný oznámiť najneskoršie do 3 dní po svojom zvolení ustavenie prípravného výboru okresnému orgánu Ústrednej rady družstiev, a ak ho niet, Ústrednej rade družstiev, a požiadať ju, aby schválila ustavenie prípravného výboru. Oznámenie musí obsahovať mená všetkých členov prípravného výboru, ich bydlisko, zamestnanie a údaje o prípadnom členstve v doterajších družstvách; správnosť oznámenia musí byť potvrdená miestnym národným výborom.

(2) Prípravný výbor začne prípravné práce na založenie družstva, len čo obdrží výmer príslušného orgánu Ústrednej rady družstiev, ktorým sa ustavenie prípravného výboru schvaľuje. Odpis tohto výmeru zašle príslušný orgán Ústrednej rady družstiev na vedomosť miestnemu národnému výboru.

Ustavenie jednotného družstva.

§ 3

(1) Prípravnými prácami na založenie jednotného družstva sa rozumejú najmä:

a) nábor členstva; uchádzači sa prihlasujú za členov písomne s výnimkou osôb, ktoré sa stávajú členmi jednotného družstva zo zákona (§ 4),

b) zistenie družstiev, ktoré sa majú pretvoriť alebo splynúť v jednotné družstvo (§ 1, ods. 2), a ich členov.

(2) Oznámenie o skončení prípravných prác (§ 5, ods. 2 zákona), spojené so žiadosťou o schválenie ustavenia jednotného družstva, musí obsahovať:

a) menový soznam prihlásených členov s uvedením ich zamestnania,

b) soznam družstiev, ktoré sa majú pretvoriť alebo splynúť v jednotné družstvo (§ 1, ods. 2), údaje o ich činnosti, všeobecné údaje o ich majetku, označenie súdneho usnesenia o ich zápise do registra a menový soznam ich členov s uvedením zamestnania.

(3) Príslušný orgán Ústrednej rady družstiev preskúma, či doterajšie družstvá, oznámené prípravným výborom, spadajú pod ustanovenie § 1, ods. 2, a či jednotné družstvo bude mať dostatočný počet členov pre svoju činnosť.

(4) Príslušný orgán Ústrednej rady družstiev uvedie vo výmere, ktorým schvaľuje ustavenie jednotného družstva, ktoré družstvo sa pretvoruje, po prípade ktoré družstvá splývajú v jednotné družstvo.

§ 4

Jednotné družstvo vzniká dňom schválenia podľa § 3, ods. 4. Týmto dňom sa pretvorujú alebo splývajú doterajšie družstvá, uvedené vo schvaľovacom výmere, v jednotné družstvo a ich členovia sa stávajú členmi jednotného družstva bez členskej prihlášky, pokiaľ do 14 dní odo dňa vyhlásenia vzniku jednotného družstva na úradnej doske v obci (§ 5, ods. 1) neoznámia písomne svoje vystúpenie. Všetok majetok doterajších družstiev, ich práva a záväzky prechádzajú dňom udelenia schválenia na jednotné družstvo bez likvidácie. Stav majetku týchto družstiev ku dňu pretvorenia alebo splynutia sa zistí podľa ich účtovnej závierky a súpisom majetku, ktoré k tomuto dňu sostavia orgány doterajších družstiev spolu s prípravným výborom.

§ 5

(1) Vznik jednotného družstva s uvedením družstiev, ktoré sa pretvorily alebo splynuly v jednotné družstvo, vyhlási prípravný výbor prostredníctvom miestneho národného výboru na úradnej doske v obci, a mimo toho tiež iným spôsobom v obci obvyklým, a to ihneď, len čo obdrží schvaľovací výmer podľa § 3, ods. 4.

(2) Prípravný výbor oznámi do 8 dní po doručení schvaľovacieho výmeru (§ 3, ods. 4) jednotné družstvo príslušnému súdu na zápis do registra (§ 7, ods. 1). K oznámeniu pripojí overený odpis schvaľovacieho výmeru, soznam členov prípravného výboru s ich overenými podpismi a ďalšie doklady, ktoré sú treba na vykonanie zápisu v registre (§ 7, ods. 2). Správnosť odpisu schvaľovacieho výmeru a pravosť podpisov členov prípravného výboru môže tiež overiť miestny národný výbor; v tom prípade netreba súdne (notárske) overenie.

(3) Pri oznámení jednotného družstva na zápis do registra oznámi prípravný výbor zároveň na výmaz družstvá, ktoré sa pretvorily alebo splynuly v jednotné družstvo.

Vnútorné usporiadanie jednotného družstva.

§ 6

(1) Pre jednotné družstvá sú záväzné vzorné stanovy (§ 9 zákona), vydané Ústrednou radou družstiev so schválením ministra pôdohospodárstva a vyhlásené Ministerstvom pôdohospodárstva v Úradnom liste. Toto uverejnenie nahradzuje predkladanie stanov súdom, úradom a iným orgánom. Registrovanému súdu sa však oznamujú prípadné zmeny stanov jednotného družstva podľa odseku 2 s pripojením, takto zmenených stanov.

(2) Ku zmene stanov jednotlivého jednotného družstva treba písomný súhlas Ústrednej rady družstiev, vydaný so schválením Ministerstva pôdohospodárstva. Udelením súhlasu sa stáva zmena stanov právneúčinnou.

§ 7

(1) Pokiaľ sa predpisuje zápis do registra, rozumie sa registrom spoločenstevný (firemný) register.

(2) Do registra sa zapisujú

a) vznik, názov a sídlo jednotného družstva,

b) predmet podnikania s odkazom na stanovy (§ 9 zákona),

c) členovia prípravného výboru alebo predstavenstva,

d) spôsob zastupovania a podpisovania družstva,

e) výška členských podielov a ručenie členov,

f) zánik družstva a mená likvidátorov,

g) zmeny údajov, uvedených pod písm. a) až f).

§ 8

Jednotné družstvo je povinné viesť soznam členov. V sozname sa vyznačujú mená, zamestnanie a bydlisko členov a deň nadobudnutia členstva, po prípade tiež deň, keď bola daná výpoveď a keď členstvo zaniklo.

Skoncovanie niektorých záväzkov pretvorených a splynuvších družstiev.

§ 9

(1) Osobám, ktoré sa ako členovia pretvoreného alebo splynuvšieho družstva staly členmi jednotného družstva bez členskej prihlášky (§ 7, ods. 2 zákona), sa zúčtujú členské podiely, splatené v doterajších družstvách, podľa stavu, ktorý vyplýva z účtovnej závierky doterajších družstiev za posledný správny rok pred pretvorením alebo splynutím, do výšky podielov, ktoré sú tieto osoby povinné upísať podľa stanov v jednotnom družstve, na tieto podiely; zvyšok sa pokladá za investičnú pôžičku. Ak sú podiely v jednotnom družstve vyššie, musia sa doplatiť v čase, ktorý je určený stanovami pre splatenie podielov novoprijatých členov.

(2) Členovia pretvoreného alebo splynuvšieho družstva, ktorí do 14 dní odo dňa vyhlásenia vzniku jednotného družstva (§ 4, druhá veta) oznámili svoje vystúpenie z jednotného družstva, majú nárok na vrátenie splatených členských podielov vo výške vyplývajúcej z účtovnej závierky za posledný správny rok pred pretvorením alebo splynutím. Táto suma smie sa im však vyplatiť až po

uplynutí času, ktorý je určený v stanovách pretvoreného alebo splynuvšieho družstva pre výplatu členských podielov vystúpivších členov.

§ 10

(1) Osoby, uvedené v § 9, ktoré poskytly pretvorenému alebo splynuvšiemu družstvu príspevky na zakúpenie družstevných strojov a zariadení bez nároku na ich vrátenie (investičné príspevky), môžu do 30 dní po vyhlásení vzniku jednotného družstva (§ 4, druhá veta), uplatniť v ňom nárok na premenu splateného investičného príspevku, zmenšeného o sumu odpovedajúcu opotrebeniu zakúpených strojov a zariadení, v investičnú pôžičku.

(2) Investičné pôžičky podľa odseku 1 sa úrokujú a splácajú podľa pravidiel, ustanovených členskou schôdzkou jednotného družstva; výška úrokov nesmie presahovať sadzbu, platnú pre úrokovanie vkladov na vkladnej knižke v peňažných ústavoch. Osobám, uvedeným v § 9, ktoré sa nestaly členmi jednotného družstva (§ 4, druhá veta) alebo ktoré do jedného roka odo dňa vzniku jednotného družstva z neho vystúpily, sa splatí pôžička podľa splátkového plánu, usneseného členskou schôdzkou jednotného družstva; pôžička sa v tomto prípade neúrokuje.

(3) Ak sa nedohodnú strany o sume, odpovedajúcej opotrebeniu podľa odseku 1, rozhodne príslušný orgán Ústrednej rady družstiev.

(4) Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa nevzťahujú na príspevky, poskytnuté doterajším družstvám na krytie nákladov, spojených s elektrizáciou obce.

Záverečné ustanovenia.

§ 11

Pre jednotné družstvá neplatia ustanovenia vládneho nariadenia zo dňa 14. decembra 1948, č. 314 Sb., o dočasných obmedzeniach v živnostenskom a inom zárobkovom podnikaní, a nariadenie s mocou zákona zo dňa 21. decembra 1940, č. 359 Sl. z., o dočasných obmedzeniach v živnostenskom a inom zárobkovom podnikaní, v znení nariadenia zo dňa 3. marca 1942, č. 34 Sl. z.

§ 12

Doterajšie družstvá, ktoré sa majú pretvoriť alebo splynúť v jednotné družstvo (§ 1, ods. 2), môžu po dni začiatku účinnosti zákona vyvíjať svoju činnosť len v medziach bežného hospodárenia (§ 8 zákona) a vykonávať len tie investície, na ktorých sa ich správne orgány usniesly podľa stanov pred účinnosťou zákona.

§ 13

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Zápotocký v. r.

Ďuriš v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.